

ANTWOORDEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE

OP HET SPECIAAL VERSLAG VAN DE EUROPESE REKENKAMER

Integratie van de interne markt voor elektriciteit

Complexe juridische architectuur, vertragingen, zwakke plekken op het gebied van governance en onvolledig markttoezicht belemmeren de volledige verwezenlijking van de ambitieuze doelstelling

Inhoud

I. BEKNOPT ANTWOORD VAN DE COMMISSIE.....	2
II. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN VAN DE EUROPESE REKENKAMER	3
1. Regelgevingskader voor de integratie van de EU-elektriciteitsmarkten.....	3
2. Uitvoering van het regelgevingskader	5
3. Uitvoering van Remit door ACER	6
II. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE AANBEVELINGEN VAN DE EUROPESE REKENKAMER	7
Aanbeveling 1 – Stroomlijn de uitvoering van het regelgevend kader	7
Aanbeveling 2 – Verbeter het toezichtskader voor netwerkrichsnoeren.....	8
Aanbeveling 3 – Versterk het toezicht van ACER op de integriteit van de groothandelsmarkten	8
Aanbeveling 4 – Versnel het gebruik van Remit-vergoedingen om tekortkomingen in het markttoezicht door ACER aan te pakken.....	9
Aanbeveling 5 – Verbeter de governance van ACER	9
Aanbeveling 6 – Verbeter de transparantie en verantwoordingsplicht van ACER.....	9
Aanbeveling 7 – Beoordeel of er behoefte is aan een kader voor de consistente toepassing van sancties	9

Dit document bevat de antwoorden van de Europese Commissie op de opmerkingen naar aanleiding van een speciaal verslag van de Europese Rekenkamer, overeenkomstig artikel 259 van het [financieel reglement](#), die samen met het speciaal verslag worden bekendgemaakt.

I. BEKNOPT ANTWOORD VAN DE COMMISSIE

In de afgelopen tien jaar hebben de grote inspanningen van de Europese Unie om de elektriciteitsmarkten in Europa verder te integreren en de grensoverschrijdende handel te stimuleren EU-burgers en -consumenten aanzienlijke voordelen opgeleverd. Deze voordelen worden door het Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER) op ongeveer 34 miljard EUR per jaar geraamd, door grensoverschrijdende handel tussen de lidstaten mogelijk te maken en de voorzieningszekerheid in een groter geografisch gebied te verbeteren¹. De huidige energiecrisis heeft zwakke punten in de opzet voor de elektriciteitsmarkt aan het licht gebracht en heeft ook duidelijk gemaakt dat het bestaan van een geïntegreerde markt heeft bijgedragen tot het voorkomen van inperking van elektriciteit of black-outs in bepaalde regio's; elektriciteit die in een groot geografisch gebied wordt geproduceerd, kan hierdoor immers waar nodig in alle richtingen stromen.

Marktkoppeling², wat inhoudt dat elektriciteit en interconnectorcapaciteiten voor het vervoer ervan gemakkelijk kunnen worden verhandeld op een gemeenschappelijk EU-handelsplatform, is zowel op de day-ahead- als de intradaymarkten verder verbeterd. De Commissie is van mening dat de day-aheadmarktkoppeling vanaf 2022 met succes is uitgevoerd aan alle grenzen tussen de EU-lidstaten. Dit is met name mogelijk gemaakt door de netcodes en richtsnoeren en door verordeningen van de Commissie die zijn vastgesteld op basis van bevoegdheden in de elektriciteitsverordening (voorheen Verordening (EG) nr. 714/2009, thans Verordening (EU) 2019/943) en die zijn ontwikkeld in nauwe samenwerking met het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor elektriciteit (ENTSB-E) en ACER. Deze nauwe samenwerking is niet alleen van cruciaal belang vanwege de noodzaak gebruik te maken van de in de sector beschikbare expertise, maar ook om te zorgen voor "eigendom" van de regels door de belangrijkste belanghebbenden, aangezien dit de uitvoering van de regels vergemakkelijkt. Om dezelfde redenen zijn ENTSB-E, de nationale regelgevende instanties op energiegebied en ACER allemaal betrokken bij de ontwikkeling van aanvullende bindende en gedetailleerde regels in het kader van bepaalde elektriciteitsrichtsnoeren.

De doelstelling van de Europese Raad om de integratie van de interne energiemarkt tegen 2014 te voltooien³, is nog niet volledig verwezenlijkt. Ondanks dit politieke akkoord van de staatshoofden en regeringsleiders van alle EU-lidstaten lopen de nationale omstandigheden en belangen uiteen, waardoor er compromissen nodig zijn om overeenstemming te bereiken over verbeteringen van het EU-regelgevingskader. Zo kon de herschikte elektriciteitsverordening (Verordening (EU) 2019/943) alleen worden overeengekomen door de lidstaten meer tijd te geven om de structuur van hun markten (biedzones) aan te passen aan de fysieke realiteit (beschikbare netwerkcapaciteit).

Ondanks de grote vooruitgang die tot nu toe is geboekt, is de integratie⁴ van de Europese elektriciteitsmarkten daarom een doorlopend proces, ook omdat nieuwe uitdagingen zoals de huidige energiecrisis om nieuwe antwoorden vragen. Inspanningen voor het optimaliseren van de werking van de opzet van de elektriciteitsmarkt mogen inspanningen ter uitvoering van het bestaande kader niet afremmen. Dit omvat het verbeteren van de consumentenrechten, waarbij wordt toegewerkt naar het streefdoel dat in 2025 ten minste 70 % van de interconnectorcapaciteit beschikbaar is voor handel, de markt zodanig wordt gestructureerd dat deze de juiste investeringsignalen geeft en

---

¹ Zie de paragrafen van de samenvatting en paragraaf 38 van de opmerkingen van het verslag van de Rekenkamer.

² Zie de paragrafen 34, 35, 37 en 42 van de opmerkingen van het verslag van de Rekenkamer.

³ Zie paragraaf 23 van de reikwijdte en aanpak van de controle en de paragrafen 33 en 37 van de opmerkingen van het verslag van de Rekenkamer.

⁴ Zie paragraaf 27 van de reikwijdte en aanpak van de controle en de paragrafen 40 en 97 van de opmerkingen van het verslag van de Rekenkamer.

verstoringen en marktfalen worden vastgesteld en verholpen. Dit wordt duidelijk onderbouwd in het verslag over de stand van de energie-unie 2022 van 18 oktober 2022.

II. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN VAN DE EUROPESE REKENKAMER

1. Regelgevingskader voor de integratie van de EU-elektriciteitsmarkten

De Europese elektriciteitsmarkten worden op EU-niveau gereguleerd door uitgebreide EU-wetgeving, die over meer dan twintig jaar geleidelijk is bijgewerkt. Een belangrijke stap was Verordening (EG) nr. 714/2009 tot invoering van elektriciteitsnetcodes en richtsnoeren, zijnde verordeningen van de Commissie, die in samenwerking met transmissiesysteembeheerders (TSB's) en ACER zijn ontwikkeld. In deze netcodes en richtsnoeren voor elektriciteit worden bindende technische voorschriften vastgesteld die nodig zijn om grensoverschrijdende stromen en handel in elektriciteit te vergemakkelijken, waarbij de regels voor Europese elektriciteitsnetwerken en -markten worden aangevuld en versterkt.

De Commissie is van mening dat de gekozen wetgevende aanpak heeft bijgedragen tot het verbeteren van de werking van de EU-elektriciteitsmarkten en tot het bevorderen van de marktintegratie. De conclusies van de Rekenkamer zijn gebaseerd op indicatoren zoals prijsconvergentie tussen biedzones of de omvang van grensoverschrijdende handel. De Commissie is van mening dat prijsconvergentie op zich geen doelstelling is, aangezien daar overinvestering in netwerkinfrastructuur voor nodig is⁵.

De meest recente herziening van het pakket EU-wetgeving vond plaats tussen 2016 en 2019, met name in de herschikte elektriciteitsrichtlijn (Richtlijn (EU) 2019/944), de herschikte elektriciteitsverordening (Verordening (EU) 2019/943) en de herschikte ACER-verordening (Verordening (EU) 2019/942). Als gevolg van de interinstitutionele onderhandelingen met het Europees Parlement en de Raad hebben deze herschikkingen geleid tot het introduceren van belangrijke bepalingen uit netcodes en richtsnoeren (verordeningen van de Commissie) in afgeleid EU-recht (goedgekeurd door het Europees Parlement en de Raad), bijvoorbeeld kernregels voor het voor handel beschikbaar stellen van grensoverschrijdende interconnectorcapaciteiten. In dit antwoord richt de Commissie zich op de vier elektriciteitsrichtsnoeren⁶, die het toepassingsgebied van de relevante EU-regels van de Rekenkamer weerspiegelen.

De Commissie benadrukt echter dat de uitvoering van de EU-regels als een geheel moet worden beschouwd, en niet alleen met betrekking tot die vier elektriciteitsrichtsnoeren. Zo hebben de medewetgevers in de interinstitutionele onderhandelingen over het pakket schone energie besloten essentiële regels op te nemen die relevant zijn voor de herziening van de configuratie van biedzones

⁵ Zie paragraaf 02 van de samenvatting, bevindingen in het deel over het regelgevingskader van de EU, paragraaf 51 van de opmerkingen en aanbeveling 1 van het verslag van de Rekenkamer.

⁶ Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer, Verordening (EU) 2016/1719 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing op de langere termijn, Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancing en Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen.

in de elektriciteitsverordening (Verordening (EU) 2019/943)⁷. Daarom moet het proces voor de herziening van de biedzones integraal worden onderzocht samen met de relevante regels inzake de configuratie van biedzones in Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer. De Commissie is van mening dat de belangrijkste factor voor het ontbreken van prijsconvergentie tussen biedzones het gebrek aan fysieke interconnectorcapaciteit is. Zo is de prijsconvergentie tussen Spanje en Portugal bijna volledig, maar is zij veel lager tussen Spanje en Frankrijk. De reden is niet het bestaan van marktbelemmeringen die ertoe kunnen leiden dat interconnectorcapaciteit niet beschikbaar is voor handel, maar de beperkte capaciteit van de interconnectoren. De Commissie merkt op dat de Rekenkamer onder meer de omvang van de grensoverschrijdende handel als indicator gebruikt. Volgens de Commissie is echter niet de hoeveelheid handel van belang, maar dat de handel in elektriciteit de sociale welvaart voor Europese afnemers vergroot en de integratie van hernieuwbare energiebronnen vergemakkelijkt.

De medewetgevers hebben het proces voor de goedkeuring van nieuwe netcodes vastgesteld in Verordening (EG) nr. 714/2009. Nieuwe netcodes worden voorgesteld door de transmissiesysteembeheerders die samenwerken in ENTSB-E, een entiteit die is opgericht bij Verordening (EG) nr. 714/2009. Daarom heeft de ontwikkeling van netcodes uiteraard enige tijd gekost, aangezien ENTSB-E en ACER eerst moesten worden opgezet. Terwijl ENTSB-E aan de voorstellen voor bindende netcodes werkte, was er niettemin sprake van een parallel en vrijwillig uitvoeringsproces dat door ACER werd aangestuurd. Zo konden reeds vóór de vaststelling en uitvoering van de netcodes en richtsnoeren een aantal van de economische voordelen van de marktintegratie worden benut, zoals vermeld door de Rekenkamer⁸.

Toen ENTSB-E zijn voorstellen voor netcodes indiende, bleek dat in het geval van vier ervan de mate van gedetailleerdheid en rijpheid niet toereikend waren en dat het niet mogelijk zou zijn deze als zodanig goed te keuren. Ook werd geoordeeld dat het niveau van technische details zo complex en hoog zou zijn (bijvoorbeeld met meer gedetailleerde regels op pan-EU-niveau, maar ook aangepast aan verschillende regio's binnen de EU) dat het vaststellen van dergelijke gedetailleerde regels niet geschikt zou zijn voor verordeningen van de Commissie. Daarom werd geoordeeld dat de uitwerking van dergelijke technische details door middel van voorwaarden of methodologieën ("terms, conditions and methodologies", TCM's) in elektriciteitsrichtsnoeren, onder voorbehoud van goedkeuring door de regelgevende instanties, een efficiënter alternatief was. Daardoor zouden direct in de richtsnoeren opgenomen regels reeds van kracht kunnen worden en zouden vertragingen bij de ontwikkeling van complexere gedetailleerde regels de vooruitgang bij de vaststelling van andere regels niet belemmeren. De Commissie benadrukt dat TCM's, net als netcodes en richtsnoeren, bindend zijn en net als ACER-besluiten of besluiten van de regelgevende instanties van de lidstaten door de laatstgenoemden kunnen en moeten worden gehandhaafd. De aanpak voor het vaststellen van meer gedetailleerde technische voorschriften via TCM's is bevestigd door de wetgever (zie de Verordeningen (EU) 2019/942 en 2019/943).

Bij de uitvoering van de effectbeoordeling was de Commissie van mening dat de tijdige vaststelling van de richtsnoeren van essentieel belang zou zijn voor de verdere integratie van de bestaande nationale elektriciteitsmarkten. De nationale markten hadden bepaalde gemeenschappelijke kenmerken (zoals gebruikmaking van de methode van marginale prijsstelling op day-aheadmarkten), maar ook hun eigen specifieke kenmerken. De richtsnoeren zijn een middel om een echte Europa-brede elektriciteitsmarkt tot stand te brengen, rekening houdend met deze realiteit en voortbouwend op het aanzienlijke voorbereidende werk van ENTSB-E en ACER. Aan de andere kant zou proberen een "ideale" opzet voor de elektriciteitsmarkt vrijwel vanaf nul te ontwerpen niet alleen hebben geleid tot het staken van dit voorbereidend werk, maar ook de uitvoering hebben belemmerd en vertraagd en

---

⁷ Artikelen 14, 15 en 16.

⁸ Zie de paragrafen 39 en 42 van de opmerkingen van het verslag van de Rekenkamer.

daardoor in tragere vooruitgang bij de marktintegratie hebben geresulteerd. De huidige opzet voor de elektriciteitsmarkt heeft geleid tot meer keuze voor consumenten en heeft jarenlang bijgedragen tot betaalbare elektriciteitsvoorziening. De huidige energiecrisis heeft echter wel een aantal zwakke punten in het regelgevingskader aangetoond en daarom is de Commissie voornemens bepaalde EU-regels voor groothandelsmarkten voor elektriciteit opnieuw te beoordelen met het oog op de indiening van een voorstel in 2023.

2. Uitvoering van het regelgevingskader

Het fundamentele governancestelsel dat ten grondslag ligt aan de EU-electriciteitsmarkt is in 2009 met het derde pakket interne energiemarkt ingevoerd:

- ontvlechte transmissie- en distributiesysteembeheerders (TSB's en DSB's). Dit betekent dat de exploitanten van het elektriciteitsnet kunnen handelen zonder te worden beïnvloed door potentieel tegenstrijdige belangen als producenten of leveranciers van elektriciteit. De TSB's werken samen in het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor elektriciteit (ENTSB-E)⁹.
- onafhankelijke regelgevende instanties op energiegebied op het niveau van de lidstaten, die op EU-niveau worden aangevuld door het Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER).

De bevoegdheid van ACER om bindende besluiten vast te stellen – in samenwerking met de regelgevende instanties van de lidstaten op energiegebied – is van essentieel belang voor de integratie van de elektriciteitsmarkten. De politiek meest gevoelige besluiten kunnen niet alleen door de directeur worden genomen, maar moeten worden goedgekeurd door twee derde van de regelgevende instanties van de lidstaten die vertegenwoordigd zijn in de raad van regulators van ACER. Dit beperkt het risico dat een klein aantal regulators ACER verhindert bindende besluiten te nemen. Dit is een belangrijke reden voor de successen met de integratie van de elektriciteitsmarkt tot nu toe: op tal van andere beleidsterreinen moet de toegevoegde waarde van EU-integratie worden nagestreefd met behulp van de “open coördinatiemethode¹⁰”, zoals rapportagevereisten en collegiale druk. De EU-electriciteitsmarkten worden daarentegen gereguleerd door een uitgebreide reeks bindende regels op EU-niveau. Deze regels worden ontwikkeld in nauwe samenwerking met de regelgevende instanties van de lidstaten, maar zonder dat individuele nationale belangen over een vetorecht beschikken.

Dit governancestelsel is bewezen en getest en werd, met enkele herzieningen, bevestigd door de herschikte elektriciteitsrichtlijn (Richtlijn (EU) 2019/944), de herschikte elektriciteitsverordening (Verordening (EU) 2019/943) en de herschikte ACER-verordening (Verordening (EU) 2019/942) alsook een daaropvolgende gerichte wijziging van elektriciteitsrichtsnoeren¹¹. Deze herzieningen omvatten:

- preciezere regels inzake het recht van de regelgevende instanties van de lidstaten om sancties op te leggen, of om voor te stellen dat een bevoegde rechter dergelijke sancties oplegt, waarbij hun bevoegdheden om de EU-regels te handhaven, met inbegrip van besluiten van ACER, worden versterkt;

⁹ In de herschikte elektriciteitsverordening (Verordening (EU) 2019/943) is met de DSB-entiteit van de EU een soortgelijke entiteit voor DSB's ingevoerd.

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/NL/legal-content/glossary/open-method-of-coordination.html>

¹¹ Uitvoeringsverordening (EU) 2021/280 van de Commissie van 22 februari 2021 houdende wijziging van Verordeningen (EU) 2015/1222, (EU) 2016/1719, (EU) 2017/2195 en (EU) 2017/1485, teneinde deze in overeenstemming te brengen met Verordening (EU) 2019/943.

- regels inzake handhavingsmaatregelen van de regelgevende instanties van de lidstaten, indien nodig, in samenwerking met ACER, indien ENTSB-E of andere krachtens het EU-recht opgerichte entiteiten hun verplichtingen niet nakomen;
- stroomlijning van het proces voor de ontwikkeling van netcodes en richtsnoeren, alsmede de voorwaarden of methodologieën in het kader van richtsnoeren, door ACER het recht en de plicht te geven om, indien nodig, voorstellen van ENTSB-E te herzien.

Overeenkomstig artikel 45, lid 1, van de ACER-verordening (Verordening (EU) 2019/942) voert de Commissie uiterlijk op 5 juli 2024, met de hulp van een onafhankelijke externe deskundige, een evaluatie uit om de prestaties van ACER in het licht van zijn doelstellingen, mandaat en taken te beoordelen. In dit verband zal de Commissie beoordelen of de rol van ACER in het governancestelsel voor het tot stand brengen en veiligstellen van geïntegreerde elektriciteitsmarkten nog steeds geschikt is voor het beoogde doel. Bij de evaluatie zal echter zorgvuldig worden gekeken naar de mogelijke gevolgen voor de uitvoering en handhaving van de EU-regels, maar ook naar de financiële gevolgen. Momenteel leveren regelgevende instanties een aanzienlijke bijdrage aan de werkzaamheden van ACER. Indien de werkzaamheden van hun vertegenwoordigers in de 4 werkgroepen en 14 taskforces van ACER moeten worden overgenomen door personeel van ACER, kan het agentschap aanzienlijke extra personele en financiële middelen nodig hebben.

3. Uitvoering van Remit door ACER

De Commissie is zich ervan bewust dat ACER geen personele en financiële middelen heeft voor zijn taak in het kader van Remit¹². De Commissie heeft hier op twee manieren op gereageerd:

1. zij heeft gebruik gemaakt van de nieuwe mogelijkheid van artikel 32 van de ACER-verordening (Verordening (EU) 2019/942) om vergoedingen voor de taken van ACER in het kader van Remit in te voeren. Besluit (EU) 2020/2152 van de Commissie van 17 december 2020 voorziet ACER van de nodige extra inkomsten;
2. het advies van de Commissie van 5 oktober 2021 over het ontwerp-programmeringsdocument van ACER voor de periode 2022-2024 en over de toereikendheid van de financiële en personele middelen waarover het agentschap beschikt, ging vergezeld van een financieel memorandum dat ACER voorziet van 15 extra posten voor de uitvoering van Remit. Deze nieuwe posten zullen tot 2027 geleidelijk worden bekleed, rekening houdend met de uitdaging om personeel aan te werven met voldoende deskundigheid en de inspanningen die nodig zijn om nieuw personeel in de Remit-teams van ACER aan te nemen.

Vanaf 2022 zal ACER extra personele middelen ontvangen die in 2027 zullen neerkomen op 15 voltijdequivalenten¹³. Het aanpakken van de uitvoeringsproblemen als gevolg van onderbezetting kost echter tijd, gezien de noodzaak om gekwalificeerd personeel te vinden en aan te werven en, indien nodig, nieuw personeel op te leiden. De Commissie is er niettemin van overtuigd dat de nieuwe inkomsten uit vergoedingen en de 15 extra posten ACER in staat zullen stellen zijn taken in het kader van Remit naar behoren te vervullen. Het aantal extra posten waarin het advies van de Commissie voorziet, is gebaseerd op de beoordeling door de Commissie van de werklast van het agentschap en de toereikendheid van de middelen. De Commissie merkt op dat de uitbreiding van de posten een uitzonderlijke stap is, gezien de vereisten van een stabiel personeelsbestand voor de Commissie en de sterke beleidslijn dat de begroting van de agentschappen (jaarlijkse EU-subsidies en posten in de

¹² Verordening (EU) nr. 1227/2011 van 25 oktober 2011 betreffende de integriteit en transparantie van de groothandelsmarkt voor energie.

¹³ Advies van de Commissie van 5 oktober 2021 over het ontwerp-programmeringsdocument van het Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators voor de periode 2022-2024 en over de toereikendheid van de financiële en personele middelen waarover het agentschap beschikt. COM(2021) 7024 final.

personeelsformatie) alleen kan worden verhoogd via een wetgevingsvoorstel om het mandaat van het agentschap te verlengen.

De Commissie benadrukt echter dat wijzigingen in de regelgeving die tot extra taken en werklast voor ACER leiden – bijvoorbeeld in verband met mogelijke verbeteringen van het Remit-kader ter vergroting van de markttransparantie en monitoringcapaciteiten alsook een efficiënter en doeltreffender toezicht op mogelijke gevallen van marktmisbruik in de EU –, zouden vereisen dat het effect op de personele en financiële middelen van ACER naar behoren wordt beoordeeld.

II. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE AANBEVELINGEN VAN DE EUROPESE REKENKAMER

Aanbeveling 1 – Stroomlijn de uitvoering van het regelgevend kader

De Commissie moet:

- (a) bij de ontwikkeling van netcodes en richtsnoeren systematisch de kosten tegenover de baten van het vaststellen van de verdere uitvoering ervan beoordelen door middel van de vaststelling van voorwaarden of methodologieën, met name in het licht van de administratieve lasten die zij kunnen meebrengen voor ACER, de NRI's en andere betrokken partijen. (Streefdatum voor de uitvoering: 2023)**

De Commissie aanvaardt aanbeveling 1 a).

- b) de EU-regels voor de vaststelling van de elektriciteitsprijzen opnieuw bekijken in het licht van de huidige energiecrisis en de toename van hernieuwbare energie. (Streefdatum voor de uitvoering: 2023)**

De Commissie aanvaardt aanbeveling 1 b).

In 2023 plant de Commissie een gerichte herziening van belangrijke EU-regels voor de interne markt voor elektriciteit, zodat consumenten kunnen profiteren van een veilige en betaalbare levering van elektriciteit uit hernieuwbare en koolstofarme bronnen in het licht van de hoge energieprijzen die in de context van de huidige energiecrisis worden opgetekend.

- c) regels vaststellen voor het stimuleren van de flexibiliteit van de vraag. (Streefdatum voor de uitvoering: 2025)**

De Commissie aanvaardt aanbeveling 1 c).

Tegen 2025 zal de Commissie een verordening voorstellen voor een netcode of een richtsnoer inzake vraagrespons.

Aanbeveling 2 – Verbeter het toezichtskader voor netwerkrichtsnoeren

- (a) De Commissie en ACER moeten de strategie met betrekking tot het toezicht op de uitvoering en de effecten van de netcodes/richtsnoeren verduidelijken, en deze in de loop van de tijd en voor alle lidstaten consequent toepassen. (Streefdatum voor de uitvoering: 2023)**

De Commissie aanvaardt aanbeveling 2 a).

ACER brengt regelmatig via verschillende kanalen verslag uit aan de Commissie, met name via regelmatige informele, bilaterale contacten op werkniveau. De Commissie zal nagaan hoe een meer geformaliseerde aanpak de duidelijkheid zou kunnen vergroten, terwijl wordt getracht het effect van meer geformaliseerde rapportage op de substantiële werkzaamheden die direct relevant zijn voor de uitvoering van netcodes en richtsnoeren, tot een minimum te beperken.

- b) De Commissie moet, met steun van ACER, de zwakke punten van het transparantieplatform en het EU-kader voor energiegegevens opnieuw bekijken en corrigerende wetgevingsmaatregelen vaststellen. (Streefdatum voor de uitvoering: 2025)**

De Commissie aanvaardt aanbeveling 2 b).

Wijziging van Verordening (EU) nr. 543/2013 van de Commissie van 14 juni 2013 betreffende de toezending en publicatie van gegevens inzake de elektriciteitsmarkten vereist de vaststelling van een uitvoeringshandeling in het kader van de onderzoeksprocedure, waarbij het proces pas na de herziening begint.

Aanbeveling 3 – Versterk het toezicht van ACER op de integriteit van de groothandelsmarkten

(Streefdatum voor de uitvoering: 2025)

Om het markttoezicht te verbeteren en mogelijke marktverstoringen te voorkomen, moet ACER de Remit-verordening volledig uitvoeren, bijvoorbeeld door de gegevensdekking van het Remit-markttoezicht te vervolledigen, de dekking van de misbruiken die het controleert uit te breiden en grensoverschrijdende samenwerking op onderzoeksgebied te bevorderen door onderzoeksgroepen op te richten.

De Commissie neemt er nota van dat deze aanbeveling is gericht tot ACER.

Aanbeveling 4 – Versnel het gebruik van Remit-vergoedingen om tekortkomingen in het markttoezicht door ACER aan te pakken

(Streefdatum voor de uitvoering: eind 2023)

ACER moet sneller gebruikmaken van de aanvullende financiële middelen die het via Remit-vergoedingen ontvangt om tekortkomingen in zijn Remit-activiteiten aan te pakken (bijvoorbeeld het verouderde IT-systeem, het personeelstekort). ACER moet de opvolging van de personeelsbehoeften van de verschillende diensten verbeteren op basis van zijn vastgestelde prioriteiten.

De Commissie neemt er nota van dat deze aanbeveling is gericht tot ACER.

Aanbeveling 5 – Verbeter de governance van ACER

(Streefdatum voor de uitvoering: 2025)

De Commissie moet verbeteringen in de governance van ACER voorstellen door de onafhankelijkheid ten opzichte van NRI's en nationale belangen, de handhavingsbevoegdheden en de convergentie-instrumenten te versterken.

De Commissie aanvaardt aanbeveling 5 gedeeltelijk, aangezien zij zich niet kan verbinden tot een wetgevingsvoorstel vóór de evaluatie zoals gepland door de medewetgevers. Overeenkomstig artikel 45, lid 1, van de ACER-verordening (Verordening (EU) 2019/942) voert de Commissie uiterlijk op 5 juli 2024 een evaluatie uit om de prestaties van ACER in het licht van zijn doelstellingen, mandaat en taken te beoordelen. In de evaluatie wordt met name nagegaan of het noodzakelijk is om het mandaat van ACER te wijzigen, alsmede de financiële implicaties van een dergelijke wijziging.

Aanbeveling 6 – Verbeter de transparantie en verantwoordingsplicht van ACER

(Streefdatum voor de uitvoering: 2023)

ACER moet de transparantie van zijn werkzaamheden en zijn verantwoordingsplicht verbeteren door de toegang van het publiek tot de documenten en gegevens op zijn website te vergemakkelijken, te zorgen voor volledige en tijdige publicatie van zijn besluiten en gegevens overeenkomstig de wettelijke voorschriften, en een duidelijk omschreven transparantiebeleid op basis van beste praktijken in te voeren.

De Commissie neemt er nota van dat deze aanbeveling is gericht tot ACER.

Aanbeveling 7 – Beoordeel of er behoefte is aan een kader voor de consistente toepassing van sancties

(Streefdatum voor de uitvoering: 2023)

Om de naleving van EU-regels te bevorderen en reguleringsarbitrage te voorkomen, moet de Commissie:

- a) nagaan of de sancties voor inbreuken op de EU-regels in alle lidstaten op consistente wijze worden vastgesteld en toegepast.**

De Commissie aanvaardt aanbeveling 7 a) gedeeltelijk.

Handhavingsmaatregelen in het algemeen, en sancties in het bijzonder, hangen sterk af van nationale administratieve regels en cultuur. De Commissie zal beoordelen of de nationale regelgevende instanties over de instrumenten beschikken om de EU-regels te handhaven, en dus of de lidstaten artikel 59, lid 3, punt d), van de elektriciteitsrichtlijn (Richtlijn (EU) 2019/944) correct omzetten.

- b) indien gerechtvaardigd een kader ontwikkelen met gemeenschappelijke minimumeisen voor sancties.**

De Commissie aanvaardt aanbeveling 7 b) gedeeltelijk.

Het is niet haalbaar een “kader met gemeenschappelijke minimumeisen voor sancties” te ontwikkelen voor alle mogelijke sancties die de nationale regelgevende instanties kunnen opleggen, gezien de vele mogelijke inbreuken op de wetgeving inzake de EU-regels voor de interne energiemarkt die onder artikel 59, lid 3, punt d), van de elektriciteitsrichtlijn vallen. Voor het specifiekere gebied van Remit zou daarentegen een meer geharmoniseerd kader voor sancties kunnen worden overwogen.